Published and distributed under permit (No. 751), authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Jersey City, Jersey City, New Jersey. — By order of the President, A. S. BURLESON, Postmaster General.

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ — РІК XXIX. — Число 290. — Джерзи Сіті, Н. Дж., середа, 14. грудня, 1921. — VOL. XXIX. — No. 290. — Jersey City, N. J., Wednesday, December 14, 1921. — THREE CENTS

СКЛАДАЙТЕ ПОЗИЧКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ І ЗАКРІПЛЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТИ ГАЛИЦЬКОЇ ДЕРЖАВИ

НОВА АМЕРИКАНСЬКО-ЯПАНСЬКА УГОДА

ВАШІНГТОН, 12. грудня. — Секретар Гюз подав до відома, що уряд Злучених Держав дійшов до нового порозуміння з урядом Япану, на основі котрого Япан признав Злученим Державам права до островів на Тихому Океані, котрі Япан мав досі на основі версайської умови.

Ходить тут передусім о остров Яп, котрий має велике значіння для телеграфічного получення межи Америкою та Азією. Умовою Япан признає Злученим Державам рівні права до тих островів.

Сю умову мають незадовго розтягнути так, що Злучені Держави дістануть подібні права на других островах Тихого Океану, котрі досі мала під своєю опікою Англія.

ПЛЯНИ ВТЯГНУТИ ФРАНЦІЮ ТА ІТАЛІЮ В ДОГОВІР ПРО ФЛЬОТИ.

ВАШІНГТОН, 12. грудня. — Переговори щодо величини фльот трох великих морських сил поступили уже так значно вперед, що тепер виринув плян запросити Францію та Італію до умови в сій справі.

На основі сеї умови Англія та Злучені Держави малиби мати найбільше по 500,000 тон місточи, Япан, Франція та Італія по 300,000 тон.

СЕНАТОРИ ВИСТУПАЮТЬ ПРОТИ КОНФЕРЕНЦІЇ ТА ЇЇ УМОВ.

ВАШІНГТОН, 12. грудня. — Конференція для зменчення морських зоружень, а передусім умова чотирох держав про посілости на Тихому Океані, була предметом острої критики на засіданню сенату.

Проводив опозиції проти сих умов сенатор Бора з Айдаго, котрий свого часу вів опозицію проти ратифікації (потверджения) версайського мира та проти умови в справі Ліґи Народів. Сенатор Бора виказував, що в новім чотиродержавнім договорі є такі самі постанови, які робили версайський мир та умову про Ліґу Народів неможливими до принятття. Він мав на думці обовязок Злучених Держав іти на поміч другій державі, загроженій в її морських посілостях. Як на основі умови про Ліґу Народів уряд Злучених Держав бувби морально зобовязаний вислати свою армію чи фльоту на поміч зачіпленій державі, належачій до Ліґи Народів, так само на случай принятття умови чотирох держав уряд Злучених Держав бувби обовязаний вислати допомогу тій з чотирох держав, котру хтось зачепивби в її посіданню на Тихому Океані. На тій основі сенатор Бора називав умову межи чотирома державами нічим инчим лише чистою військовою (мілітаристичною) умовою. Така умова є небезпечна; що вона відноситься лише до островів на Тихому Океані, мимо сього вона може колись втягнути Злучені Держави до війни на противнім краю світа, бо в кождій війні всі справи кождої держави звичайно лучаться в одно.

Проти принятття договору чотирох держав промовляли також сенатори з демократичної партії, а саме: Рід, Робинсон, Стенлі та Вотсон. Договору боронили сенатори Пойнтдекстер та Келоґ.

ЗАВОРУШЕННЯ ЧЕРЕЗ СПРАВУ ГОВАТА.

ПИТСБУРГ, Канзас, 12. грудня. — Справа окружного майнерського лідера Говата довела до поважних заворушень.

Велика товпа жінок, дівчат, з котрих всі були родинами майнерів, що стоять за Говатом, пішли в числі яких двох тисяч до копальні ч. 17., положеної коло Френклин та належачої до Джексон-Вокер Ко. Шерифи та їх помічники довідалися про наміри демонстрантів та пішли стерегти копалні. Однак богато помогти вони не потрафили. Жінки відважно напали на майну, забрали з кождого воза, що виходив з майни, всіх майнерів як полонеників і забрали їх зі собою до міста. Демонстрантки також забрали зі собою машиністів та пічкурів з машинового будинку.

ВЕЛИКА ПОВІНЬ ПРИЧИНИЛА ВТРАТУ 10 ЖИТЬ.

СІЕТЕЛ, Вашінґтон, 12. грудня. — Найбільша повінь, яку затямили люди в західній части стейту Вашінґтон, спричинила великі шкоди і була причиною смерти 10 людий. Повінь викликали безперестанні дощі, треваючі три дні. В одному місці поїзд віхав на міст, підмулений водами, і двох зелізничих робітників погибло у филях зібраної ріки. В другому місці велике число робітників всіми силами працює днями і ночами, щоби усунути всяке тарапаччя, нанесене водою коло великого зелізничого моста та насипу, і в той спосіб вратувати важну камунікаційну лінію. В двох місцях від довгих дощів усунулася земля з узбіччі гори; на се місце наїхав потім поїзд вузкоторової зелізниці, що возить дерево, і підчас катастрофи погибло 4 люда. Всі втрати в людях певно ще не відомі.

СТРАЙК РОБІТНИКІВ РІЗНИЦЬ ШИРИТЬСЯ.

НЮ ЙОРК, 12. грудня. — Коло пять тисяч робітників місцевих різниць пять найбільщих різницьких підприємств дістало вчора від своїх юній припоручення вийти безпроволочно на страйк. Страйк був зорганізований так тихо, що підприємства нічого не знали про нього і страйк їх заскочив зовсім неприготованих. Через те достава мяса в Ню Йорку тепер сильно підорвана.

НА ПОЛІСЮ.

(З подорожних звідомлень американських Квейкрів).

Міс Мері Е. Мідлмортз американського „Товариства Приятелів" (Квейкри), яке послідними часами повело свою допомогову роботу на Волині, Полісю і Підляшу, так описує людську недолю по селах Дорогичинського повіту:

„Містечко Дорогичин зруйновано у війні. Німці обстрілювали з армат і Росіяне відступаючи спалили. Мало не все населення повіту російський уряд виселив 1916 році і перегнав глибоко в Росію, навіть на Сибір. Тепер совітське правительство відсилає їх назад. На протязі послідного року вернулося яких чотири до пять тисяч тих поворотців. Богато їх погибло по дорозі з голоду в голодуючій Росії; голодна смерть в Росії захоронила їх від голодовання і може такої-ж смерти дома.

Вертаючися на крайну нужду. Старих хат лишилася одна третина; дві третини усіх будинків зруйновано і спалено. Поля лежали перелогом пять літ, позаростали буряном і корчами. Хліборобського знаряддя нема ніякого. Десь в якійсь хаті найдеться лопата, зрештою порпають землю великими руками. Польський уряд дозволив кождому поворотцеви дерева на хату. Але дерево росте в лісі, буває що й далеко 20-25 кільометрів від села. Без сокири дерева не вирубає і без коней не привезе. Люде сплять по полях. Де будуть ночувати зимою, ніхто не знає.

Коротка „статистика недолі" в тім однім повіті представляється так:

Ще має вернутися звиш 10-000 душ збігців і евакуованих.

Оброблено доси ледви одну шесту частину рільної землі.

Дві третині усіх домів зруйнованих.

Для хліборобського господарства не стає 3000 коней і 1000 плугів.

Немає хліборобського знаряддя.

Немає зерна на засів.

ВІДРОДЖЕННЯ БАНКІВ І БІРЖІ В РОСІЇ.

Вятське „Губекономсовещаніє" признало необхідним орґанізувати у Вятці совєтський комерційний банк, для кредитування свобідної торговлі фабрично-заводської промисловости, кооперації, дрібного промислу і сільського господарства.

Курське „Губекономсовещаніє", вислухавши доклад ґрупи членів орґанізаторів приватного кооперативного банку, признало відкриття цього банку бажаним.

В Нижньому Новгороді відкрилася біржа.

КРЕМАТОРІЯ В ПРАЗІ.

Вже в половині цего місяця буде скінчена будова першої чеської крематорії в Празі і негайно начнеться її діяльність. Досі була крематорія на чесько саській границі, вже на саській теріторії. Небаром будуть готові і дальші крематорії в Пільзні, Остраві і Пардубіцах. Цею справою занимається окреме товариство „Крематоріюм" в Празі.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ТОВАРИСТВА „ПРОСВІТА" У ЛЬВОВІ.

Дня 1. падолиста, у Львові, в салі Т-ва, імени М. Лисенка відбулись трийцятьсемі чергові загальні збори Т-ва „Просвіта". Вислухано і принято звіт т-ва переведено вибори правління та контрольної комісії.

Головою „Просвіти" обрано Івана Кивелюка, який перебуває в тюрмі.

ПЛЯНИ МОСКОВСЬКИХ МОНАРХІСТІВ

У Відні відбулось тайне засідання московських монархістів. На засіданю принято таку програму: По упадку большевиків в Росії заводиться військова диктатура. Самодержавє зноситься. По заведенню елєментарного порядку буде скликаний зїзд представників земства і дворянства для вибору конституційного монарха.

ЖИВІ СМОЛОСКИПИ.

В Блоню під Варшавою в фабриці сірників запалилася скриня з сірниками, від чого зайнялися вогнем одіння на робітницях. Згоріла 3 дівчини, а 2 тяжко попеклося.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ „СОЮЗУ УКРАЇНОК" У ЛЬВОВІ

Дня 12. листопада відбулися загальні збори жіночого товариства „Союз Українок" у Львові, при доволі значному числі присутних членів. Збори відкрила голова тов-а Е. Макарушкова, після чого виділові здавали звіти з діяльности управи товариства за час від 1917 р. Секретарський звіт виказав у виділу богато доброї волі, якій одначе на перепоні стояло політичне положенне в краю. Війна і ще теперішний політичній режім відбилися відємно передовсім на життю філій і кружків, з яких тільки деякі, передовсім філія в Перемишлі, проявили значніщу діяльність. з звіту делеґатки перемиської філії виявилося, що виділ зумів розвинути тут доволі широку діяльність і зорганізував незвичайну успішну гуманітарну і самаритавську діяльність, яка сягала навіть і на Домбє. Після доволі оживлених виборів вибрано виділ у такому складі: Катаря Гриневичева голова, Мара Білецька, Марія Кекиш, Олена Керенець, Олена Косевич Гомсін, Орися Лежогубська, Софія Олеськів, Анна Паляниця, Мілена Рудницька Лисяк, виділові. Марія Вергановська, Дарія Навроцька і Олена Шепарович заступниці.

ЛИСТ З ПОЗА МОГИЛИ.

У Варшаві скоїлася така подія: В день свята „Всіх святих" вибралася родина Вольских на могилу сина, що упав в боротьбі з большевиками. В дорозі на цвинтар листонош подав Вольскій лист від спокійного сина. Мати, побачивши на коверті письмо сина, упала непритомна. Щойно пізніще виявилося, що сей лист наданий в 1916 р. в Самарі, де покійний син був тоді в російському полоні.

ТРУДНОСТИ, ЯКІ МУСІЛА ПОБОРОТИ СВОБОДА

Мало українських громадян інтересується перешкодами, які стрічає видавництво українського дневника. Коли би так загал знав все те, то з цілим запалом кинувся би підпирати „Свободу".

Переміна „Свободи" на дневник припала якраз на хвилю промислового застою в Америці. Українські робітники стали дуже обережні в орудуванню грішми. Се відбилося також на „Свободі". Передплатників напливало дуже мало, а кошта були і є великі. Подорожіло все: папір, фарба, робітник.

Коли би так це було приватне підприємство, то хто знає, чи не було би банкроцтва. Але видавці „Свободи" розуміли свій обовязок супроти свого народа в такій переломовій хвилі, як тепер. Тому вони рішилися видержати на своїм становищі.

Поволи минде період нужди і безробіття, настають нормальні відносини. Українське робітництво починає назад братися за народне діло.

ВИДАВНИЦТВО „СВОБОДИ" ПРИГАДУЄ ПІД ТАКУ ПОРУ НА ОБОВЯЗОК ВСІХ УКРАЇНЦІВ ПОДБАТИ ПРО ПОШИРЕННЄ „СВОБОДИ" ТА ПРО ПРИЄДНАННЄ НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ. В ТОЙ СПОСІБ ЗАГАЛ ПОКАЖЕ, ЩО ДОЦІНЮЄ ПРАЦЮ ВИДАВЦІВ „СВОБОДИ" ПІДЧАС МИНАЮЧОЇ КРІЗИ.

Ніхто не може нарікати, що „Свобода" дорога, бо передплата виносить:

На рік .... $ 7.00
На пів року .... $ 3.75
На три місяці .... $ 2.00

В Джерзи Сіті і заграницею:

На рік $10.00
На пів року .... $ 5.00
На три місяці .... $ 2.75

Гроші посилати чеками або моні-ордерами:
"SVOBODA", 83 Grand Street, JERSEY CITY, N. J.

ПОЛЬЩА КОНФІСКУЄ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ У ЛЬВОВІ ТЕЛЄГРАФІЧНИМ РОЗКАЗОМ З ВАРШАВИ

НА ТЕЛЄГРАФІЧНИЙ РОЗКАЗ З ВАРШАВИ ПОЛЬСЬКА ПОЛІЦІЯ У ЛЬВОВІ СКОНФІСКУВАЛА ЦІЛИЙ НАКЛАД КАЛЄНДАРЯ „ПРОСВІТИ" НА 1922 РІК.

ЛЬВІВ, 26. падолиста. — Дирекція львівської поліції зарядила на телеграфічний приказ із Варшави дня 25. с. м. конфіскату цілого накладу календаря „Просвіти" на 1922 рік. Органи поліції увихались дуже енергійно за вишуканнем примірників календаря в усіх кімнатах дому Товариства „Просвіта", в друкарні, де печатався календар, і в книгарнях та в антикварнях. Де найшли який примірник, забирали зі собою. Замітити треба, що поліція не подала, що властиво в календарі сконфісковано, а можнаб чейже сконфісковані листки витяти, а решта лишилась би дальше до розпродажі. В той спосіб наражає поліція українську інституцію на великі матеріяльні шкоди, а українську публику в Галичині позбавляє книжки, яка є товаришем цілий рік.

ЗАМІТКА. — Навіть за небіжки Австрії під польським ярмом не було в Галичині таких розбоїв, яких тепер допускається паїзниця Польща. Вже дійсно нема такого злочину, якого-б вона не допустилась в Галичині проти українського народу.

Але з другої сторони сі ляцькі розбої свідчать, на яких піскових ногах стоїть та злодійська Польща на чужих землях, коли навіть від українського календаря грозить їй небезпека.

Сі хоробливі конвульсії відреставрованої небіжки Польщі нагадують хиба передсмертні судороги.

З цілого накладу календаря львівської „Просвіти", оскільки нам звісно, осталось тепер лише кількадесять примірників, які „Просвіта" прислала до книгарні „Свободи" на продаж.

Українці в Америці і в Канаді повинні подумати над тим, аби львівській „Просвіті" винагородити ту шкоду, яку їй зробила наїзниця Польща і зложити їй дар на дальші видавництва в сумі кількох тисяч долярів. Нехай знають наші браття в Галичині, що їх браття в Америці не допустять, аби Ляшня цілком знищила просвітну працю Українців в їх рідній Галичині.

ДАЛЬШІ ЛЯЦЬКІ РЕВІЗІЇ Й АРЕШТОВАННЯ В УКРАЇНСЬКІЙ ГАЛИЧИНІ.

ЛЬВІВ, 27. падолиста. — Дня 5. падолиста переведено ревізію у студента Дмитра Довганя, в селі Велдіжі, повіт Долина. По ревізії його арештовано і перевезено до Стрия.

З хоробливого страху перед повстанням перевели жандарми в Бережанщині ряд ревізій. В селі Конюхах переведено ревізію у свящ. К. Сосенка. Заглядали в книжки, за образи, в записки і не найшли нічого. В селі Урмані була ревізія у свящ. Гавриша.

ПЕРЕД ВИРІШЕННЄМ ПРО АНГЛІЙСЬКО-ІРЛЯНДСЬКИЙ ДОГОВІР

ДАБЛИН, столиця Ірляндії, 12. грудня. — Імон де Валера оголосив свою заяву, в якій каже, що честь Ірляндії не вимагає, аби ірляндський революційний парлямент затвердив лондонський англійсько-ірляндський договір, бо шин-фейнерських делеґатів і так висилано до Лондону з тим, що їх згода ще вимагати-ме затвердження зі сторони ірляндського парляменту (двол ерін).

День 14. с. м. буде важним днем для Ірляндії. Публика дуже зацікавлена, як справу лондонського договору вирішить ірляндський парлямент. Длятого маси народу з провінції прибувають до Даблина, щоби бути свідком історичних подій в столиці Ірляндії.

Колиб справи договору не вирішено в парляменті, то є гадка передати її народови до вирішення через загальне голосованне (плебісцит).

АНГЛІЯ ЗАБИРАЄ СВОЇ ВІЙСКА З ІРЛЯНДІЇ.

ЛОНДОН, 12. грудня. — Англія робить приготовання для забрання своїх війск з Ірляндії. Сподіваються, що біля Різдва вернеться з Ірляндії до 100,000 англійського війска в рідні сторони.

ЛЛОЙД ДЖОРДЖ РАДИЙ БИ ПРИЇХАТИ ДО АМЕРИКИ НА ЕКОНОМІЧНУ КОНФЕРЕНЦІЮ.

ЛОНДОН, 12. грудня. — Брітійський премієр Ллойд Джордж, як заявляють урядово, готовий приїхати до Америки, якби президент Гардинг скликав до Вашінґтону економічно-фінансову міжнародню конференцію. Він самий не гадає давати почину до такої конференції, але дуже радо взяв би в ній участь.

МИРОВИЙ ДОГОВІР МІЖ УГОРЩИНОЮ І ЗЛУЧ. ДЕРЖАВАМИ.

БУДАПЕШТ, столиця Угорщини (Мадярщини), 12. грудня. — Нині приняли угорські національні збори (тимчасовий парлямент) опстанову про затвердженне мирового договору Угорщини із Злученими Державами. Постанову принято в першому читанню одноголосно.

ПЕТРО ВРАНҐЕЛЬ ЩЕ РАЗ ІДЕ ПРОТИ ЛЄОНА ТРОЦЬКОГО.

РИГА, столиця Латвії, 12. грудня. — Генерал барон Петро Вранґель оголсив свою заяву, в якій каже, що він небавком вибереться з новою військовою виправою проти большевицької влади в Росії.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893.
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА.	
Three cents the copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates.		В Джерзи Ситі і заграницею.	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

ХТО СКЛАДАЄ ЖЕРТВИ НА УКРАЇНСЬКІ ПРИВАТНІ ШКОЛИ В ГАЛИЧИНІ.

У львівському українському дневнику „Вперед" з 27. м. м. читаємо таку вістку:

Гуцули, політичні вязні в Коломиї зложили з приводу 40-літнього ювилею Українського Педагогічного Товариства у Львові 1.300 мп. на „Рідну Школу", причім пишуть: „З приводу 40-літнього ювилею У. П. Т. перевели ми між собою збірку на „Дар для Рідної Школи". Зібрану квоту 1.300 мп. пересилаємо і зазначуємо, що мимо найліпшої волі по півторарічному вязненню годі нам спромогтись на більшу квоту. Коли вийдемо на волю, то сповнимо свій обовязок для „Рідної Школи" як слід. Ми вповні свідомі ваги й потреби сеї найважнійшої під сю пору інституції. Тимчасом просимо не погордити і сею скромною та щирою лептою".

Отже жертву на українську „Рідну Школу" в Галичині зложили Гуцули, котрі вже півтора року томляться в тюрмі в Коломиї, куди їх запроторили ляцькі звірі.

Так бореться за волю і за світло правди для своїх дітий нарід, котрий є невільний, а котрий заслужив бути вільним і тому буде вільний.

Цікаво, кілько БОГАТИХ Українців в Злучених Державах і в Канаді візьме собі приклад з тих закутих Гуцулів?

НОВИЙ ІМІГРАЦІЙНИЙ ЗАКОНОПРОЄКТ.

Конгресмен Алберт Джансон, голова іміграційного комітету в палаті послів, вніс новий законопроєкт про іміграцію.

На основі сього законопроекту мається зовсім заборонити іміграцію на три найблизчі роки. Право приходу до Злучених Держав малиби мати лише мужі, жінки та малолітні діти натуралізованих горожан та тих імігрантів, що вибрали перші горожанські папери.

Уже замітна аргументація конгресмена для його законодатного дитяти. Каже Джансон, що докладні розсліди наслідків обовязуючого тепер іміграційного закона переконали його, що сей закон став основою ріжних обманьств над імігрантами. Як доносять американські консулі з ріжних країв середньої та східної Европи, підагенти корабельних компаній продають корабельні тикети за комісове („на комишен"), а в кількох краях вештаються агенти, закликаючи людий імігрувати до Америки, поки не буде за пізно. Є навіть такі держави, що стараються викинути зі своїх границь усіх небажаних людий, а одна держава видає навіть пашпорти з увагою, що посідач пашпорту не має права вертати до краю. Конгресмен Джансон не сказав, котра се держава, але дав до зрозуміння, що се Румунія. Якби Злучені Держави далі позваляли на такі надужиття, то вони, на думку Джансона, стануть співвинними сим зловжиткам. Щоби сьому запобігти, Джансон радить задержати всіх імігрантів і до Злучених Держав нікого не впускати.

Другою причиною, яка на думку Джансона промовляє за повним замкненням границь, є те, що обовязуючий тепер іміграційний закон робить кривду тим людям, котрих він до Злучених Держав не пускає. На думку Джансона, іміграційний закон кривдить людий, чи він обмежає іміграцію до трьох процентів, чи до пятьдесятьох, чи до якої инчої части старої іміграції. Наслідком іміграційних обмежень імігранти терплять богато від іміграційних урядників, від натовпу, переглядів, процесів, знущань та обманств на іміграційних стаціях. Конгресмен Джансон радить покласти сьому конець, забороняючи іміграцію зовсім.

Не треба богато розглядатися в аргументації Джансона, щоби побачити цілу її вартість. Щодо першого аргументу, то ніхто не може винувати Злучених Держав за якісь обманьства, яких вони не роблять і яким вони запобігти не можуть; якби приходилося поступати після сеї засади в усіх справах, то требаби, приміром, знести американську почту, щоби в той спосіб унеможливити деколи случаючіся рабунки почтових посилок.

Щодо другого аргументу, то він має також другий конець, якого Джансон не добачив; правда, іміграційний закон кривдить людий, але коли він кривдить при три-процентовім обмеженню, то ще більше він буде кривдити при повнім обмеженню та допущенню виключно найблизчих родин горожан та імігрантів з першими паперами. Коли Джансон хоче запобігти шахрайствам, які діються на тлі іміграційного закона, то така постанова про родини імігрантів буде лише основою нових обманьств; якби сей законопроект ухвалено, в Америці розвинувбися на велику скалю промисл „підроблювання" родин.

ДО ВІДОМА ВСІМ ВП. П. П. УРЯДНИКАМ І ЧЛЕНАМ У.Н.СОЮЗА.

Згідно з ухвалою через референдум до членів, видано календар У. Н. Союза на 1922 рік.

Кождий секретар місцевого відділу отримав ті календарі і має роздати їх членам за оплатою 30 цнт. за примірник, а гроші вислати разом з рахунком відділу з тім місяцю до головної канцелярії У. Н. Союза.

Жени-членниці, котрих мужі є членами У. Н. Союза, календаря не побирають і за такий не платять, однак на жадання можуть дістати календарі по тійсамій ціні що члени-мущини.

Взиваєть всіх Вп. П. П. Урядників і Членів до вирівнання свого рахунку, щоби оминути непотрібні замішання.

Р. СЛОБОДЯН, гол. фін. секр.

ПОВСТАННЯ ПРОТИ РАДЯНСЬКОЇ ВЛАДИ НА УКРАЇНІ.

(Від власного кореспондента).

Від коли на Україні панує радянська влада, — все підниматися проти неї повстання українського селянства.

В той час, коли на території України держалася ще влада Директорії Української Народньої Республики, бої на Україні йшли з одного боку між радянськими військами й військами Директорії, з другого боку між радянськими військами й повстанцями.

Коли Денікін випирав з України большевиків, повстанці декуди помагали йому, — так їм були надоїли большевики. Але опісля ті самі повстанці помагали большевикам бити Денікіна, бо він їм допікав ще більше ніж большевики.

Коли військо Директорії Української Народньої Республики, не могучи встояти проти большевиків, уступило разом з Головним Отаманом Петлюрою до Польщі, — селянські повстання проти радянської власти й тоді не припинилися.

В останні часи ті повстання мали головно місцевий характер. Вони вибухали в ріжних місцевостях як оборона проти радянського режиму там, де він селянам занадто допікав.

Радянська влада приписувала ті повстання головно богатшим селянським елементам, які не хотять погодитися з новим господарським ладом, заведеним в інтересі бідноти. В радянській пресі сі повстання називають не инакше як „бандитизм".

Та від часу до часу приносила й радянська преса відомости, які потверджували національно-політичний характер повстань. Не так давно була появилася відомість про відкриття великої повстанчої організації, до якої мин ин. належав і відомий український поет Грицько Чупринка. Національно-політичний характер сеї організації був безсумнівний.

Перед пару тижнями повстання на Україні спалахнули на ново з більшою силою. Приходили відомости про успіхи повстанців на Поділю і в Київщині. Цілий ряд міст на Поділю, між ин. Камянець, були на декілька днів заняті повстанцями. Таксамо приходили відомости про успішні бої повстанців в околиці Київа. Навіть сам Київ мав бути загрожений.

В останніх днях появилися урядові заяви радянської влади, що повстання „ліквідовано". Та рівночасно заведено на цілій Україні воєнний стан, — заряджене, з якого радше треба вносити, що на Україні далі неспокійно, бо ніхто не заводить воєнного стану в спокійній країні.

З окрема треба зазначити, що в теперішнім повстанню беруть також участь деякі українські військові части, які були інтерновані в Польщі і яким удалося дістатися звідси на Україну. Були поголоски, що й Головний Отаман Петлюра знаходиться між повстанцями, та сі поголоски потребують потвердження.

Для характеристики теперішнього повстання нехай послужить відозва, яку видало Головне Повстанче Командування. Ся відозва звучить:

„Громадяни України!

Збройною силою, зрадою й підступом опанували наші заклятi вороги Україну.

Почали забирати з нашого краю скарби, нищити наш добробут, знущатися над народом.

Бувше панське ярмо замінили ще гіршим ярмом комуністичним.

Серед нечуваної руїни опинилася Україна. Край, що плив молоком і медом, нині залитий сльозами і кровю.

На захист свого краю виступили ліпші сини наші, вони складали повстанчі частини і чотири роки безперервно бились за волю України. Тяжка була боротьба повстанців з московським окупантом, та український нарід не опустив рук. Він не зрікся надії здобути собі волю, лише більше загартувався в тій боротьбі.

По окремих виступах повстанців у ріжних місцях України почалася довга й уперта організація цілого українського народу для одностайного збройного виступу проти чужих завойовників.

Організація скінчилася. Тепер ми вступили в останній і рішучий бій проти ворогів рідного краю.

Народнім повстанням керує Головне Повстанче Командування.

Перед очима цілого світа ми здаємо іспит і покажемо, що наймитами в чужинців уже ніколи не будемо.

Ми є окрема нація, чуємо в собі силу, в нас палає любов до свого краю й ненависть до ворогів його.

Ми переможемо!

Здобудемо в своїй хаті свою правду і силу і волю.

А волю свою висловить весь Український Народ устами своїх делегатів, яких вибере до Українських Установчих Зборів. Установчі Збори будуть скликані після того, як звільнимо цілу Україну. На сих Установчих Зборах народні представники установлять, як нам жити й управлятися на далі.

З моменту вигнання окупантів народ має право на здобутки революції.

Земля, яку добули селяни своєю кровю підчас революції, лишається у їх власности. Великим власникам земля повернена не буде.

Лишається восьмигодинний робітничий день. Всяка агітація проти сих здобутків карітиметься повстанчим судом.

Влада в центрі підчас боротьби належатиме Головному Повстанчому Командуванню. Всім громадянам на місцях організувати заразже народню владу.

Головне Повстанче Командування кличе всіх громадян України до смертельного бою.

Нехай у сі великі дні ніхто не ухилиться від визвольної боротьби!

Нехай всі вийдуть на бій, все віддадуть для бою!

Нехай приватні хатні незгоди будуть забуті на час, щоби в єдиному напруженню скинути ненависне чуже ярмо.

Тисячі тисяч замучених синів України, зруйнований і поруганий край вимагають помсти. Нехай гармати і коси, кулемети і серпи викують нашу долю.

Жива, могутня Україно — вставай до нової долі!

Головне Повстанче Командування.

Ставка, 25. жовтня 1921."

З сеї відозви виходило и, що теперішнє повстання почато після організаційного підготовлення та що воно має обняти цілу Україну.

Ціль повстання: визволити Україну від радянської влади, яку Головне Повстане Командування вважає чужою, московською, окупаційною, й вибороти Україні державну незалежність.

Далі заповідає Головне Повстанче Командування, що після звільнення України від радянської влади будуть скликані Українські Установчі збори (конституанта), які рішать про державний лад на Україні.

З окрема зазначує Головне Повстанче Командування, що велика земельна власність, яка в процесі революції перейшла в руки селянства, при селянстві останеться.

Про те, який успіх буде мати се теперішнє повстання, пророкувати годі. Коли совітські жерела стараються зменшити його значіння, то українські жерела, прихильні повстанню, по відомляють про те, що воно все поширюється й міцніє.

Коли-б Українська Радянська Соціялістична Республика була справді незалежною українською державою, то повстання проти радянської влади на Україні треба би назвати **громадянською війною.**

Одначе так не є. Українська Радянська Соціялістична Республика є тільки **по формі** окремою державою, а **по змісту** є вона звичайною провінцією Совітської Росії. Правительство Радянської України призначається з Москви і воно слухає Москви, — що на зверх маскується тим, нібито між Московщиною й Україною істнує тісний союз.

А що під радянським режимом громадянських свобід (свободи особи, думки, слова, друку, діяльности і т. д.), то й нема виглядів, щоби форму Української Соціялістичної Радянської Республики було можна шляхом мирної еволюції наповнити змістом дійсної української державности, — такої, яка відповідалаби changes інтересам і потребам загалу українського народу.

Доки стане сили в Совітської Росії, доти вона держатиметься за своє панування над Україною.

І повстання проти радянської влади на Україні означає боротьбу за визволення України зпід влади Совітської Росії, боротьбу за державну незалежність України.

Прага, 14. падолиста 1921.

Д-р Михайло Лозинський.

ГОСПОДАРСЬКА КРІЗА В ПОЛЬЩІ.

(Від спеціяльного кореспондента „Свободи").

Голова „Союза варшавських купців" Адальф Трускер пише: Безпосередна причина застою господарства в Польщі це непевний курс польської марки: вона протягом одного дня робить дикі скоки, а з нею разом чужі валюти. Ті скоки дуже небезпечні для купецтва. Остання звишка польської марки, яка прийшла нагло, поділала на купецтво прямо **катастрофально** Бо населення перестало купувати товарів, вижидаючи аж спаде їх ціна, котра „повинна впасти, бо підскочила марка". Через те купці й фабриканти не мають кому позбувати своїх товарів. У них наступає недостача гроша. Вони не мають за що замовляти нових товарів. А до того польська держава сильно піднесла цло: від усіх товарів **на 400% в від люксусових 800%.** Це загородить привіз чужих товарів до Польщі. Але й з Польщі нема що вивозити. Навіть хліба Польща на вивіз не має і довго не мати-ме.

Другий польський фінансист, Р. Шерешовскі, голова банкової фірми у Варшаві того самого імени пише:

Упадок курсу чужих валют у Польщі буде цим разом, здається, тревалий. Погляд, немовби цей упадок чужих валют у Польщі викликав застій в польськім економічнім житю, — видається мені не зовсім оправданий. Бо застій господарського життя в Польщі був уже перед упадком курсу чужих валют. Коли польська марка стояла дуже низько а тим самим ціна товарів дуже високо, — люди (особливо всі, що мали сталі доходи) мусіли привикнути до як найбільших обмежень. І це викликало застій господарського життя в цілій Польщі.

Спекулянти викликали свого часу величезний упадок курсу польської марки. Спекулянти викликали тепер також упадок курсу чужих валют. Цего другого діла доконали вони тепер тим лекше, що на світовім ринку впав курс **німецької** марки. Якраз німецька марка була поруч доляра головним предметом спекуляції в Польщі. Упадок німецької марки потягнув за собою упадок усіх инших чужих валют. До цего загального упадку чужих валют у Польщі сильно причинилося ще те, що Польщі признали значну часть Горішнього Шлеска.

Все те дало можність польскому урядови, дешево накупити чужих валют. І польський уряд накупив так багато чужих грошей, що **може** тепер до певної міри **впливати на світові ринки валют.** Ізза піднесення курсу польської марки має польський уряд можність, покрити нові інвестиції (будови і т. и.). А це знов далоб можність довозу заграничним фірмам, якби в Польщі ціни товарів не дуже упали. Тепер годі ще сказати, чи ця можність дійсно наступить.

Що можність довозуззаграниці не буде велика, видно з інтерву (розмови) з польським міністром зелізниць Сікорським, оповіщеним у віденській пресі. Сікорський заявив, що Польща не дуже потребує тепер нових інвестицій і направ. Вправді піднесення курсу польської марки дає Польщі можність дешевше виконати ріжні інвестиції, але в часі непевности валют треба з замовленнями поводитися дуже обережно.

З того всего певне одно: що польський уряд заосмотриве тепер в більші суми чужих валют і пічне ширити в Европі проказу корупції, аби пропагандою в продажній пресі і підкупствами представити себе як найліпшого господаря Галичини й инших загарбаних земель.

Тому українська суспільність повинна зі здвоєним завзяттєм підперти легальний Галицький Уряд і дати йому можність боротьби проти польської корупції. Ця боротьба не є безвиглядна. Бо підем польської марки очевидно тільки хвилевий: краківська „Нова Реформа" доносить, що **досі друкували в Польщі оден міліярд польських марок денно, а тепер друкують уже півтора міліярда що дня!** Це значить, що польська марка по своїм хвилевім підйомі знов піде в долину, бо при такій масі нових паперових гроший, які раз-у-раз прибувають як повінь, не зможе вдержатися на висоті, яку тепер має. Вона ще раз може підскочити опісля, але всі її скоки скінчаться нарешті упадком.

Відень, 25. падолиста, 1921.

Др. Осип Назарук.

З ДНЯ.

Інформації знад Тихого Океану.

Пише скрентонська „Народна Воля" таке:

Коли провалився царський режім — каже виходячий в Сіатл, Ваш., „Юніон Рекорд" — і в російській хаті стали господарити перше Керенський а відтак Ленін, то показалося, що в спадку по царевій остали досить великі довги — належні головно Франції.

Значить, аби довідатись, чи в Росії по царях остались довги, „Народна Воля" іде аж до газет знад Тихого океану, себто до газет, які від Скрентону віддалені 3,000 миль. А працінь то непотрібна фатига, бо якби редактор „Н. Волі" переглянув давнійші числа „Н. Волі", то і там найшов би таку загальновідому вістку.

Ну, але тоді ніхто не знав би, що редактор „Н. Волі" знає, що в Сіеті, Ваш., виходить газета „Юніон-Рекорд" і що вона писала таке а таке, та що редактор „Н. Волі" сесе таке а таке читав. А се, у Скрентоні є важнійшою подією аніж 30 міліардів золотих франків, які Росія винна французьким банкирам, а які Ленін хоче віддати, але не має.

„В імeню ржечипосполітей польскей".

Коли Українець в Галичині читає щонебудь „в імeню ржечипосполітей польскей", то він знає, що се буде або щось злого або дурного.

В тім „імeню" ляцькі наїзники забороняють в українській Галичині українські газети, товариства, школи, збори і т. д. В тім славетнім „імeню" допускаються найгірших злочинів і розбоїв.

А таксамо в тім дурнім „імeню" допускаються дурних конфіскат в українських газетах. Наприклад сконфіскують пів титулу статті, або речення „в окупованій Польщею Східній Галичині" змінять так: „в . . . . Польщею Східній Галичині. Читачі тут догадаються, в чому діло і з глупоти польської помоцниці, а ненависть до наїзника в них ще збільшиться.

Або читаємо в тім „імeню", що сконфіскована стаття в українській газеті в уступі від „Важке" до „особисте життє"; чи наприклад в уступі від „Наше селянство" до „матеріяльні жертви"; або стаття п. з. „Справа Східної Галичини в уступі від „Польща не" — „до Галичини" і т. д.

Кождий читач догадається, що се говориться, що „важке життє" під польським наїздом, бо для наїзниці українське селянство змушене поносити „матеріяльні жертви", і що „Польща **не має права** до Галичини". І т. д. і т. д.

Алеж і наїзника треба розуміти. Бо доля наїзника є така, що він є змушений бути злочинцем і дурнем. Інакше не був би наїзником.

„Донбас" для німецьких капіталістів.

Ляхи назвали західну Україну (Галичину) „малопольска", а Москалі (большевики) назвали східну Україну „Донбас" (донецький басейн).

Українці не дуже дбають як їх вороги прозивають їх краї, аби тільки забралися з України додому. А то одна і друга ненадза не тільки що прозиває українські землі своїми прізвищами але ще до того лізе на ті землі і там має смілість перед терпеливими Українцями прозивати їх землі своїми паршивими назвами.

Кромі того злізливі вороги хотять там газдувати, ба навіть забрати собі ті землі на власність.

Дніпрянські Українці хотіли віддати копальні угля і зелїза в Східній Україні, в Донеччині, цілому українському народови. На се московські большевики сказали, що то несправедливість. І прийшли з гарматами і заняли копальні й оголосили, що віддають „русскому робочему классу". Зачали газдувати по московсько-большевицьки, аж догадувались до того, що всі копальні засвітилися і стоять водою залиті.

Тепер же Ленін і Троцький, яко властителі „радянської України" оголошують, що віддають той знищений „Донбас" німецьким капіталістам, аби відреставрували знищені закопи і висохували „Донбас" по своєму і для себе на довгі часи.

Отже ані український нарід після московсько-большевицької рецепти не мав би „Донбасу" ані „русский робочий клас", але німецький магнат Гуго Стіннес і його спільники.

До того довела московська глупота, захланість і хапчивість.

Глупота, бо тільки дурний Москаль може повірити, що дурною большевицькою брошуркою можна перевернути цілий світ догори ногами. А захланість і хапчивість, бо ненаситний Москаль загарбав Україну, сам задавився і нічого з того не має, бо третій — німецький капіталіст користає із загарбаного чужого добра.

Отже дурні Москалі дійсно обернули все там, де зайшли, догори ногами, але не в користь комунізму і соціялізму, а тільки і єдино в користь капіталізму, того капіталізму, який прокляли і яким себе і всіх робітників світа донедавна так страшно страшили.

УКРАЇНСЬКЕ НАРОДНЕ ВІЧЕ В РОЧЕСТЕР, Н. Й.

Заходом Місцевого Центр. Ратункового Комітету, відбудеся Українське Віче в неділю, 18. грудня с. р. о год. 2-ій пополудни в церковній галі при Гудсон Аве., ч. 303, в справі помочи рідному краєви. Проситься загал Рочестерських Українців і Українок взяти чисельну участь. На віче будуть промовляти свої і по можности чужі бесідники які також буде справоздання з цілого року з діяльности Комітету. 90

ЗА ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ:
Д. Братусь, предс.,
М. Бінашевський, касієр,
К. Шевчук, секр.

УКРАЇНСЬКИЙ ЛЮДОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ В НЮ ЙОРКУ.

Вівторок, дня 13. грудня. Наукового викладу нема.

На приготовляючім курсі перша лекція учит. Ст. Дембицького з **Історії Природи.** Саля Народного Дому ч. 3 (217 Іст 6. ул.) Початок точно о годині 7.45 вечер.

Середа, 14. грудня. Саля ч. 3. Українського Народного Дому. Виклад Д-ра С. Демидчука: **Що обіймає наука політичної економії?** Початок о годині 7.45 точно. 90

ЯК ЛЯХО-ТАТАРИ ПЕРЕВОДИЛИ ЛЯЦЬКУ КОНСКРИПЦІЮ В СХІДНІЙ ГАЛИЧИНІ.

Звідомлення про криваву ляцьку конскрипцію зі старокраєвих українських часописий.

IX.

(Дальше).

ЧОРТКІВЩИНА.

В с. Угринь розкватирувалася в звязку з конскрипцією сотня війська. За опір села, військо ограбило мешканців в нечуваний спосіб. У Кирила Шиманського украли жовнірі кожух вартости 50 тисяч м., жупан вартости 40.000 м., чоботи і сотнар жита. У Василя Світлика напало на дім 6. жовнірів і ограбило ремінну упряж, вартости 20 тисяч м. Ограблено також Василя Балакунця, Миколу Музику, Андрія Кубина і т. д. По наказу команданта жовніри вганяли по селі і били патайками курей. Убито понад 40 штук, жовнірі вивозили що дня з села возами снопи збіжа і сіна. У Гаврила Дутки украли жовнірі приладдя від возів і ще набили його цим приладдем. У Павла Липового украли кабана, вартости 40 тисяч, у Михайла Свинора майже всю одіж, збіже і полотно. Так гуляло військо 4 дні, доки не примусило всіх до конскрипції. Коли селяне прийшли до команданта із скаргою, цей висміяв їх. При переписі записували всіх Русинами і Поляками, а не Українцями, кажучи, що Україна за Збручем.

СНЯТИНЩИНА.

Село Рожнів відказалося від конскрипції. Жандарми побили за „аґітацію" Василя Халамандра, Миколу Юру. Василя Ватаманюка 70 літного старця, Параску і им. Захарчук, А. Стефуранчина, Михайла Матейчука. Марію Радиш, Настю Радиш Петра Андрійчука і його матір. Всім тим особам дали жандарми пересічно від 10—25 буків. До села спроваджено військо і то частини з бувших „диких дивізий" між якими було богато петлюрівців. Скільки ограблено збіжа, худоби і дробу цего ніхто не в силі перечислити.

РАВЩИНА.

В доповненню вісток про переводжувану конскрипцію в с. Гребенному слід подати, що військо гуляло там двома наворотами. Дня 3. жовтня зрабувало у селянина Гуменного 2 пари нових чобіт, 10.0000 марок готівкою і на кілька тисяч дробу. У селянина М. Шаховича забрано кожух вартости 45.000 марок. Гуменний пересидів крім цего 6 днів в арешті. Дня 14. жовтня прибуло до села ще більше війська і тоді арештовано зверх 100 людей. Комісар Ромішевскі позволив рабувати жовнірам і бити селян. Через два дні не вгавали рабунки. Тоді побито до безтями І. Якимечка, Параску Кожушко і Михайла Демка. Юстина Влашин від побоїв збожеволіла (Ромішевскі при биттю тримав її за ні і горло, а поліцаї били по голові). Два рази арештовано директора Кожушка, якого поліцаї хотіли розстріляти.

СОКАЛЬЩИНА.

При помочі жандармів перевели комісарі частинно конскрипцію в повіті. Арештовано між иншими о. Голічка пароха в Осердові і Миколу Сидора в Будинині. Цего останнього тяжко хорого в ночі около 12 години зігнав жандарм, з постерунку в Жнятині, і босого та на пів голого, хорого чоловіка, гнав около 3 милі до Сокаля, де пан староста зробили з ним конскрипцію.

ЧОРТКІВЩИНА.

Іван Ґелета, господар з Білого, відсидів уже 7 днів арешту в Чорткові, засуджений тут старовством за відмову від конскрипції.

Штоник Мих., Кушнірик Петро, Кость і Параска Смаглій з Криволуки за невиповнення конскрипційних аркушів були приведені до староства і покарані тут гривною по 600 мп.

Марію Беренду з Угриня, яка за 36 годин після цего породила дитину, хотів жовнір знасилувати, а що вона боронилася, жовнір грозив їм смертю через розстріл.

ДРОГОБИЧЧИНА.

В 132. „Впереду" був поміщений допис про конскирпцію в Дрогобиччині. В цему дописови помилоково перекручено кілька фактів. Підписаний не був конскрипційним комісарем, тому в цій конскрипції не брав участи. Підписаний не писав ніяких оголошень, не наказував нікого арештувати ані не накладав контрибуції. Всі ці факти відносяться до конскрипційного комісара а не до мене. — Дмитро Мінчак, Солець, п. Дрогобич.

СТАРОСАМБІРЩИНА.

В Стрілках перепис переводив конскрипційний комісар Ян Курек при помочі двох секретарів, Тадея Кучвари і Станислава Дембского, при помочі місцевої поліції та 8-ох жовнірів. Першого дня заледви чотирох селян удалося їм засипати. Слідуючого дня поліцаї і військо почало арештувати селян і силою припроваджувати з поля до комісаря, при чому по бивано і яркими словами селян: Михайла Пукшина (свідки: Василь Сенів, Пелягія Калка). — Пеяґія Калку, (свідок Остап Прокопик), — Юстину Яворську, жінку Стефана. Рубрику „приналежности" комісар сам виповнив. Після інформацій місцевого „Комітету народового" поліція одержала припоручення арештувати слідуючі особи: Остапа Прокопика і Василя Яворського. О. Прокопика арештовано дня 4/X. і перетримано в слідчій тюрмі 8 днів, зате Василя Яворського не вдалося арештувати, бо він укривався підчас перепису. Жовнірі, які були прислані до помочі, зарядили щоби селяни безплатно давали їм денно по черзі по 8 літрів молока і бараболь. Та коли показалося неможливим всіх селян виловити з поля, забирали жовнірі худобу, а переважно коні, від селян і припроваджували перед канцелярію. Коли властитель хотів відобрати свою худобу, то мусів перше записатися. Дня 5/X. жовнірі збили Юстину Яворську і Пеляґію ККалку та Івана Левкуша зі Стрілок, а за Василем Ковалем і Василем Жуком стріляли. — Арештовано: Йосифа Ґрабовського з Совзаня, Івана Курія і Федя Дуба з Недільної, Миколу Дикого і Миколу Дуба зі Стрілок; всі сиділи в окружному суді в Самборі. В Бусовиськах війт Іван Кухар побив Василя Мицака.

ДОЛИНЩИНА.

Долинщині не переводжено ще консксрипції і досі. З приводу цего відбуваються часті ревізії і арештування. — В с. Белеєві переведено ревізію у Прокопа Матвійцева. Військо прислане з Долини окружило село боєвою розстрільною і примушувало до підпису конскрипції. Вслід цего був такий, що на „побоєвищі" лишилося безліч курей, качок і свиней, порізаних жовнірами. Жовнірі били селян, між иншими 60 літну Марію Рак, яка навіть не знає, що таке конскрипція. — В с. Слободідолинській, жандарм Перхаль заковував в ланцухи селян, що противилися конскрипції. Одному селянинови перетяли ланцухи жили, так, що полилася кров. — В с. Надієві капітан Ґура дав жовнірам наказ грабити всіх селян, що не підпишуть аркушів. Ограблено понад 100 господарів. В с. Дуби арештовано о. Проскурницького за це, що підписав „приналежність Східна Галичина". В самій Долині записувано всіх „Русинами". Хто протестував, то комісарі жадали документів з України і грозили, що хто запишеться Українцем, дістане карток на цукор т. д.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

Парафіянин, Сейр, Па. — З тою справою удайтеся до властий духовних.

ДО УКРАЇНЦІВ БРАЗИЛІЇ!

Тяжкі господарські злидні і політичне лихоліття в рідному краю приневолили Вас, Дорогі Земляки й Землячки, перед десятками літ кинути рідний край і шукати куска хліба за морями в південній Америці. Гіркими сльозами прощали Ви рідні скиби старої Вітчини і проливаючи рясний піт корчували Ви бразилійські праліси під Ваші нові оселі. Між Вами в південній Америці і нами в старім Краю простяглася віддаль тисячів миль суші і великі простори Атлянтійського Океану. Нам, що остали в Рідному Краю, здавалося неразъ, що Ви, Дорогі Земляки і Землячки, ледви чи зможете колинебудь стати в прислузі Вашій старій Батьківщині у її важкій боротьбі з відвічним ворогом Вашого і нашого Рідного Краю — польським наїздником.

Одначе в хвилі, коли сей наш відвічний ворог, хитрістю поконавши повсталу на руїнах австро-угорської монархії українську Галицьку Державу, добуває останніх сил, щоби безоглядним терором, тюрмами, шибеницями, розстрілами — словом огнем і мечем, зломити в Галичині одностайну волю українського народу, до своєї державности — Ви, Дорогі Земляки і Землячки, з Бразилії підносите свій голос і доказуєте ділом, що Ви не забули на свій старий Рідний Край. В хвилі коли законний Уряд українського населення Східної Галичини опустив рідну територію й поселився у невтральній, чужій державі, щоби не тільки обороняти наш нарід в краю від цілковитої загибелі, яку готує йому польський, хижацький наїздник, але й добути державну незалежність нашої і Вашої старої Батьківщини і коли Уряд опинився в тяжкім матеріяльнім положенню — Ви, Дорогі Земляки і Землячки, пішли поруч з нашими Братами в Зединених Державах і Канаді та розпочали самі, з власної волі акцію фінансової допомоги нашому Урядови. Ви розписали на Бразилію позичку „Національної Оборони".

Тронутий сим до глибини Галицький Уряд спішить тим сердечнійше подякувати Вам, Дорогі Земляки й Землячки за Вашу високопатріотичну акцію для визволення рідної Батьківщини з кігтів ляцького хижака. Уряд вірить, що розписана Вами позичка принесе вкоротці бажаний успіх.

При тій нагоді спішить наш Уряд подякувати Вам, Дорогі Земляки й Землячки, також за Вашу політичну допомогу. Ви устами бразилійського Амбасадора в Парижі п. Da Cunha піддержали справу державности Східної Галичини на засіданню Ради Союза Народів дня 23. лютого 1921. На те засідання, якому проводив п. Da Cunha випало перше користне, памятне рішення зі сторони Союза народів в справі нашої і Вашої старої Батьківщини — Східної Галичини.

У вересні с. р., в часі засідання Збору Союза Народів в Женеві, коли делеґат Канади, міністер Догерті на домагання наших Земляків в Канаді поставив внесок до представників цілого світа, щоби вони візвали Найвищу Раду в справі негайного вирішення долі нашої Батьківщини — згаданий делеґат Бразилії, п. Da Cunha заявив Делеґації нашого Уряду, що він бувби почував себе щасливим, колиб замість міністра Догерті, він, іменем бразилійських Українців, підніс був апель до покликаних чинників, щоби положили край, мукам населення Східної Галичини і вирішили остаточно долю нашої Батьківщини. П. Da Cunha в теплих словах підчеркнув перед нашою Делеґацією гарні сторони Вашого горожанського характеру.

Тому наш Уряд ще раз складає Вам, Дорогі Земляки й Землячки, найщирійшу подяку за те, що Ви у Вашій новій Вітчині не забули на стару Батьківщину, що Ви не пропали для нашого народу, але в сій преважній, історичній хвилі спішите, як годиться вірним і чесним дітям, з моральною і матеріяльною допомогою для Нашої і Вашої Батьківщини.

Щира й сердечна Вам подяка нашого Уряд іменем нашого Народнього Парляменту „Української Національної Ради", іменем теперішних і грядучих поколінь, іменем впавших за Волю, і стоячих в огні боротьби, іменем вдів і сиріт, земли рідної, крови сердечної...

Ваша високопатріотична праця, внесена на жертвенник Вітчини, увійде на сторінки нашої славної історії.

Відень, 10. листопада 1921.

Д-р Евген Петрушевич, в. р.
Президент Української Національної Ради Галицької Републики.

Григорій Микетей, в. р.

За Уповновласненого Уряду для Справ Закордонних Галицької Републики.

ТЕАТРАЛЬНІ ПРЕДСТАВЛЕННЯ

CHICAGO, ILL.

Заходом **Комітету Борців за Незалежність України** відбудеться **КОНЦЕРТ**, котрий відограють: молоденька учениця музичної школи п. Івана Кобиляка, панна Анна Мотлюк, скрипачка, при співучасти панни Анна Корiньовської на піяні **в неділю, дня 18. грудня 1921 р.** в Українській Народній галі на Ірі, при Робей улиці. Між иншими в програмі відограє Concerto, by Fr. Seitz і Souvenir, Ів. Кобиляка. По концерті тов. Бандурист відограє представленне п. з. **ТАТО НА ЗАРУЧИНАХ.** Початок о годині 6. вечером. Вступ 50 цнт. Весь дохід призначений на Бонди Позички національної оборони для здобуття і скріплення Незалежности Галицької Держави. 90

Т. ГРЕЙНЮК-КРАВЗ.

ОСТАННІ СЛЬОЗИ.

(Спомини з тюремного життя під московським караулом за пановання советів).

(Докінчення). (2)

На другий день покликали Степаненка. Там за брамою стояли дві маленькі сироти Степаненка. Біжать за ним і плачуть: „Тату, тату!" Але його повели. Повели на суд без слідства, бо мовляв за ним вже давно шукали, а всіх таких на допити не водять.

Ось вони вже коло трибуналу. Пішов батько в будинок, а сироти лишились на улиці. Ось вже біжать в салю пяні матроси. Ось вони з револьверами сідають за стіл. Перед ними Степаненко. Ось вже вони його питають, чи признає він себе ивнним в саботажі та контрреволюції. Степаненко відповідає: „Неправда! Я пролетар!" „Малчі! Убю!" — кричить моряк, наставляючи револьвера. Змучена постать гордо підіймає голову, руку, а з маленької груди почувся голос:

„Карайте кати! Карайте і то сильно карайте за те, що я і мої сироти убогі і голодні через вас! Карайте за те, що я вічний пролетар! Карайте сильно і то так, щоб почули остатки моїх сліз — сиріт, що ось там вийшли на улицю, ваші найлютійші вороги. О, неґідні, що творите Ви? Ви зробили з цілого краю робітню для своїх кровавих спроб! Кровопийці я стою перед вами і як смертник плюю на вас!"

— „Убрать! Разстрелять!" — закричав перший, що прийшов до памяти молодий цивільний суддя, Жид. І Степаненка вивели з будинку і ведуть до кримінал.

Гули дзвони і шумів недалекий ліс. Сонце почало опускатись і кидало свої проміння на наші закратовані вікна.

* * *

„Відай завтра буде погода", — говорив Галичанин. Я встав з прічи і почав дивитись у вікно. Ген-ген, там на дворі, на волі, аж під лісом визначались сильно зеленіючі свіжі степочки, покриті мов килимом молодою травою. Від чорного кострубатого ліса пахло свіжостю, що неслась аж під крати. І там було десь так гарно, гарно! І хотілось туди, хотілось...

Нараз на тих степочках щось починає ворушитись. Показуватись і знов ховатись в ліс чи за вали і знов за хвилю якісь комашки цілою юрбою вийшли з ліса, постояли і знову сховалися.

Заплакав кремінальний дзвінок. Лясканне засовів і замків, гармідер на коритарі, дзвін посуди — се йшли по кипяток. Наші також пішли. Вертаючись з тою „вечерою" і входячи в камеру, вони привели з собою блідого змученого Степаненка. Блідий мов стіна він став серед камери і глухим, повним туги голосом і немовби сам до себе промовив: „Не вжеж сьогодні? Не вжеж се остатні?"

— „Що приятелю?" — запитав я.

Він якось дико глянув і іронічною усмішкою немовби не до мене промовив:

„Мають убити. Мають розстріляти".

Гарно було на дворі, але не в камері. Галичанин росказував Степаненкови про смерть дідуся, а Степаненко росказував, як поводились з ним, як засудили на смерть.

Але хоч сказав їм правду в очи, в душі його ділялось страшне!... В ночи його не стане. На улиці двоє дітей-сиріт. Ось-ось прийдуть кати і витягнуть його. Витягнуть і поведуть під мур, де земля на цілий метр просякла кровю...

Степаненко застогнав, і потонувши в свої безнадійні мрії, навіть не ворушився. Здавалось, що мешканці камери повмирали і їм їх близькі не позакривали очей, бо кожний з них дивився в якусь точну і ні одним мускулом свого лиця не моргнув. Маленька лямпочка кидала своє погане світло на смердячу „парашу" в куті коло дверей та обідраний березовий віник.

Нараз оден з наших заворушивсь, заскреготів зубами, стиснув кулаки, а з його рота почали сипатись прокляття.

„Цитьте!- Цитьте!" — простогнав Степаненко.

— „Дай спокій!" — озвався Галичанин. Але той не втихав. Схопившись, він рішучо підбіг до стола і спинивсь: „Беріть сей стіл і биймо двері! Най нас всіх враз заморудують! Се буде лекше!"

Він на хвилю втих, а в той момент знадвору щось гримнуло в стіну. З боку ліса донісся гарматний вистріл.

„Що се? Що се?" — питали ми очима один другого.

В слідуючій камері роздався оглушаючий тріск, а вслід за ним почувся стогін і витте людей. Знадвору доносились глухі крики. Гарматні стріли падали, рвались, били в кримінальні мури. Ось-ось в камеру влетить бомба.

„Бий двері!"

„Четверо рук, віднявши ніжки від стола, почали громити в двері. Гремілi двері шіснайцять камер нашого коритора. А в низу?... а на других коритарах? Крик, ґвалт, ранені, стрілянина — наповнили смердячі коритарі правдивим пеклом.

Дехто вспів уже розбити двері, вийти на коритар і громити чим попало замки.

„Дужче! — Поможи! — Куди тікаєш?! Діти мої, діти мої", — голосив Степаненко.

Хтось з коритара бив і по нашому замкови. Двоє сильних плечий уперлись в двері, але вони лиш каплю вигнулись і стояли непорушно...

„Братіку! Голубе! Дай постріл в замок і куля його розібе", — просив хтось на коритарі.

„Тікайте там від дверей", — крикнув дзвінкий голос. Роздався вистріл, потім другий, гаркнув засов і двері відчинилися.

„Хто ви, Спасителі?" — сипалось зо всіх сторін.

Де не могли розбити замок там стріляли і таким способом виходили на коритар. Справа розгрому пішла досить скоро. Майже останні люди збігали вже на низ. Чорний, окутаний тамою кримінал гремів і випускав на волю „контрреволюцію". Вхідні внутрішні брами були розбиті. Всюди валялись якісь пірвані папері. Метушились, кричали, а дехто не своїм голосом завивав.

Розбивали жіночий відділ звітки доносились плач і благання. Рачки лізли хорі, що лежали в тюремній лічниці. Визволені, він з мужеського відділу, а вона з жіночого, збіглись, плакали і рвались на вулицю. Стрімголов летіли в тюремне подвіре стрічати визволених родичів. Стрінувшись вони одно другого не пізнавали. Щастю їх не було кінця.

„Хто наш визволитель? Де він!? Де він!?" — неслось зо всіх сторін.

І ось він: молодий, рослий парібок, з широким чолом, гарним, подовгастим, загорілим лицем і правильним носом. Чорні вуса надавали йому мужеської краси. Глянув я на нього і, не знаю чому, але ріжниці між дідусьом з полтавщини і сим леґінем не найшов. Се були дві каплі води.

„Карних не випускайте", — кричав він, і в голосі його чулось щось сильне і повне власти. Він стояв недалеко низького ліхтаря під буром і наказував як найскорше пропускати жінок.

Крізь товпу пробирались і плакали дві маленькі дівчинки. „Татку, наш татку"! „Бозеньку, мій Бозеньку"! — пищало дівча, шукаючи батька. Ось він біжить, — летить з рознятими руками.

Діти! Сльози мої! діти!" — і Степаненко вхопив дві маленькі змучені сироти і зо всеї сили почав пробиратись крізь товпу за браму.

Коло визволителя стояв якийсь худий студент і говорив: „Кажіть, щоб скорше, скорше, а то ваші можуть не витримати".

— „Нічого, нічого" — казав парубок і журно похиливши голову проговорив: „мабуть я свого старенького татка недіждусь. Молоді збігли, а він старенький десь мабуть ще сидить в підвалі".

„А скілько вашому батькови на вигляд було років?"

— „Коло 70. Сивий" — гірко відповів він мені. Я не знав, що казати, змішався і чим скорше поліз в фіртку.

Розбігались люди. Наближався ранок і повстанці відступали.

Юзефів на Чехословаччині.

29. V. 1921.

ДОПИСІ

ТРЕНТОН, Н. ДЖ.

І знайшли: кого? Юдів!

Народе мій, замучений, розбитий,
Мов паралітик той на роздорожу,
Людським призирством ніби
[струпом вкритий!

Ось тими словами відзивається до нас невмиручий каменяр і мученик українського народу, Іван Франко, котрий через ціле своє життє працював для Неньки України, яко вірний її син. І за се, що він протирав очи українському народови, та представляв перед його очима всі кривди його гнобителів, за се його Ляхи кидали і мучили по тюрмах, так як Жиди мучили Христа Спасителя.

А ось, що сей наш безсмертний пророк говорить дальше в своїй славній поемі „Мойсей":

Не вже тобі на таблицях зелізних
Записано в сусідів бути гноєм,
Тяглом у поїздах їх бистроїздних?

А нині — нині колиб він встав з гробу та побачив свою кохану Україну в дальшій неволі, то не знав би, кого, чого і як питатися: що сталося з Україною та де шукати за виновниками нашого тяжкого лихоліття. А виновники є! Се свої, а не чужі люди. Се Юди українського народу.

Коли український нарід зачав пробуджуватися зі страшного сну, протирати свої очи, вставати на ноги та будувати свою державу, то гнобителі українського народу, Ляхи і Москалі, зачали дрожати зі страху і почали шукати способу, якби то назад взяти сей „бунтівничий" нарід під свої ноги, в неволю.

От і найшли...

Пійшли слідами ізраїльського панования за часів Ісуса Христа.

Коли Ісус Христос в ізраїльськім краю зачав проповідувати слово правди, тоді володарі ізраїльського народу стали побоюватися, що всі Ізраїльтяни перейдуть на сторону Христа, приймуть віру християнську й не схочуть більше служити ізраїльським фарисеям. Отже ізраїльські володарі зачали висилати своїх архиереїв поміж народ, аби вони голосили, що новий учитель не є жаден син Божий, жаден спаситель, але що се бунтівник, зрадник ізраїльського народу. І темна маса ізраїльського народу в се повірила. А повірила ся товпа тоді, коли між Христовими апостолами знайшовся Юда, котрий зрадив Христа, запродав свого учителя.

Оттак то і Ляхи та Москалі, коли побачили українську державу, зачали розсилати своїх фарисеїв поміж український народ по цілій вселенній, де лише українська душа жила, і голосили, що се не Українці будують українську державу, а якісь бунтівники, буржуї, зрадники.

Але український народ тим фарисеям не повірив. Тоді ті фарисеї почали як гадюки витися поміж Українцями, шукаючи Юдів.

І знайшли!

Знайшли правдивих бунтівників, зрадників, Юдів українського народу.

І пійшли тії фарисеї з Юдами поміж наш народ та стали голосити, що сі люди, котрі стоять на чолі української державн, се бунтівники, буржуї.

І темна частина нашого народу, повірівши облудникам, пійшла за ними, пійшла слідами Юдів.

Як ізраїльський народ гомонів „осанна, осанна", витаючи Спасителя, коли він вїздив до Єрусалиму, а три дні пізнійше тойсам народ кричав „розпни, розпни його" — таксамо й український народ гомонів попід небеса, пишаючися волею та своєю державою. Але хутко частина темної маси, з Юдами на чолі, зачала кричати: „Розпни, розпни! На гак з Центральною Радою, з Петлюрою, з Винниченком та з прочою українською інтелігенцією!" І розпняли при помочи Ляхів і Москалів—кого? Свою матір Україну!

І знов Україна і її народ в неволи. А Юди далі кричать: розпни, розпни!

Розуміється, Юди кричать не задармо. Дехто спитається: Хто є ті Юди? Ось вони: Дмитришин і товариші, Яцків і колеґи, Бориско — та чи то мало є їх на цілій великій Україні?...

Коли українському народови світить ще одна незатемнена зірка: др. Евген Петрушевич, котрий стоїть непохитно на сторожі українського народу і просить нас о Національну Позичку, то тії-ж Юди при помочи ляцьких і московських фарисеїв дальше кричать: „Не давайте Петрушевичови гроший, бо то буржуй, злодій, зрадник! На гак з ним!" і т. д., і т. д.

І ось читаємо в 253-тім числі „Свободи", як то польські фарисеї хвалять одного з наших Юдів, котрий в „Народній Волі", видаваній за гроші українського робітника, кидає болотом на українське правительство. Отже час, аби сей панок покинув українських робітників і разом з рештою подібних йому товаришів зробив так, як зробив на самім кінци його учитель Юда...

А тоді певно не буде ані одного Українця, котрий не купив би бонду Національної Оборони!

Іван Сабат.

КЛІВЛЕНД, О.

Лемки чи Українці?

В 282-гім числі „Свободи" (з 5. грудня с. р.) була поміщена відозва до Лемків в Америці. У тій відозві дирекція Повітового Торговельного Товариства „Поміч" в Мушині, повіт Новий Санч, звертається до своїх земляків в Америці з просьбою о поміч через закупно уділів на закладаннє кооперативи. Ся відозва прийшла на руки п. Стефана Баюса в Албіон, Па. Пан С. Баюс додає від себе обширнійші пояснення і завзиває Українців з Лемківщини, в Америці живучих, аби просячих братів на Лемківщині поратували через закупно уділів.

Я хочу звернути маленьку увагу п. С. Баюсови, що він у своїй відозві до Українців з Лемківщини не називає їх Українцями, тільки „Лемками". В однім місці п. С. Баюс пише: „щоб ратувати наших селян Лемків", замісць: „наших селян Українців на Лемківщині". В другім місци є сказано: „винищених війною наших селян Лемків". Богато разів там споминається Лемків замісць Українців, а Українців ані разу.

І воно дійсно так виглядає, як Поляки перед світом представляють, що в Галичині нема жадних Українців, а є лише: Поляки, Русини, Подоляки, Лемки, Гуцули і Бойки.

Лемківщина є таксамо частию України, як Буковина, Східна Галичина і Закарпатська Україна. І всі тії українські землі скорше чи пізнійше мусять злитися в одно тіло і будуть творити одну вільну і независиму Україну.

Я зчаста здибаюся в Америці з Українцями з Лемківщини то вони себе зовуть Українцями, а не Лемками. І що правда, то мусимо признати, що Українці з Лемківщини є дуже жертволюбивий народ і вони в кождім разі сильно попирають українську справу.

Я перепрашаю п. С. Баюса і прошу його не гніватися за звернення мною сеї уваги.

Я. Ощипок.

СТ. ЛУІС, МО.

Що то значить добра народна організація?

До орґанізації повинен належати кождий наш робітник, без огляду на його вік, переконаннє, ситуацію або яку він там роботу робить. Ну, і то кождий з нас вже і знає, бо се стара „бая". Але коли наш робітник приступає до якоїсьтам орґанізації, то повинен наперед розумно помислити і розважити над тим, чи він там буде добре національно і матеріяльно обезпечений. Чому? Тому, бо є такі орґанізації, котрі наперед богато обіцюють, а нічого не дають, або не можуть дати. Є й такі орґанізації, котрі просвітно і національно цілком руйнують нашого чоловіка, або попросту зроблять з него щось таке, що той чоловік стає зрадником, залим ворогом, а помалу і цілком відстане від свого народу тай кладеться колодою під ноги при народній роботі. Чому? Бо член такої орґанізації був зле національно обезпечений і помпований наукою своїх провідників стратив свою народність. І хотяй йому в серци здається що він Українець, то на ділі він ним не є.

Є у нас ще й такі орґанізації, котрі матеріяльно обезпечують своїх членів та богато їм обіцюють і за життя і по смерти, але в таких орґанізаціях „щастє" має той член, котрий скорше помре, бо тоді його спадкоємці зможуть дістати приписану посмертну підмогу. Але якби в такій самозванчій орґанізації трафилося таке нещастє, як у братстві св. Володимира, від. 179. У. Н. Союза в Ст. Луіс, Мо., де протягом одного місяця поховано чотирох членів — значить $4000 мусять бути, а нема, то що тоді робити?... Члени в таких самозванчих орґанізаціях були зле матеріяльно обезпечені.

А який національний хосен черпають члени таких орґанізацій? Жаден! Член таких орґанізацій є мертві для свого народу. Вони не чують в своїм серци того страшного народного болю розпуки. Вони не бачать, як страшно скровавлена, змасакрована, закута в кайдани батьківщина простягає до них руку і просить о ратунок. Вони сліпі. Вони не чують голосу соток тисяч поляглих на полю слави за рідний край, котрі на жертвенник батьківщини життє своє поклали. Вони глухі. Чому? Бо члени таких самозванчих орґанізацій не є національно обезпечені. Вони не знають, чого їх батьківщина від них потребує. Вони не чують, коли і що просить від них їх нарід, бо вони не дістають і не читають кождого дня доброї народної часописи, отже не мають здорового націоналного корму. Вони не є обзнакомлені з народним ділом, тож не почувають себе до народної повинности, до карности народної. Але зі спаленим від „місяця" чолом вони ховаються під покришку большевизму, аби уникнути народного податку. Чи так збудуємо ми будучність нашій вітчині?

Є в людий ріжні орґанізації. Є у других народів люди ріжних політичних переконань: соціялісти, інтернаціолісти і большевики; але коли вони почують голос народного дзвона, то всі як один стають у ряд, під один прапор, в обороні своєї вітчини.

Треба тут зазначити, що в нашій місцевости є вісім зорґанізованих товариств, але в народній обороні то лиш одно товариство, се є віддія У. Н. Союза, почуває себе вцілости до народної карности. От тепер члени сего товариства закупили бондів національної позички за $405.

М. Петровський.

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

ПОРТЛЕНД, ОРЕҐОН. Тов. ім. Івана Франка, від. 92, вибрало на річнім мітінгу дня 4. грудня отсей новий уряд: С. Богачик, предс.; К. Топорович, заст. предс.; Ф. Кічак, кас.; Г. Пелех, секр. рек.; Агафія Єлечко, секр. фін.; М. Собода і О. Кічак, доглядачі хорих. — Г. Пелех, секр. рек.

БЕНВУД, В. ВА. Бр. св. Иосифа, від. 157, повідомляє, що річний мітінг відбудеться о 2-гій годині пополудни в неділю, 18. грудня, в гали під церквою. Буде вибір нового уряду і звіт контрольної комісії. Неявившийся член заплатить кару $1.00. — Д. Стрілецький, предс.; П. Канюк, секр.

ШІКАГО, ІЛЛ. Тов. „Вільна Україна", від. 139, повідомляє, що річний мітінг відбудеться о 2-гій годині пополудни в неділю, 18. грудня, в гали парафіяльній під ч. 4952 С. Павліна стр. На порядку нарад вибір нового уряду і ухвала статута на цілий рік. — О. Чучман, предс.; Д. Кошіль, секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. Бр. св. Николая, від. 175, повідомляє, що річний мітінг відбудеться о годині 12.30 пополудни в неділю, 18. грудня, в гали парохіяльній при Кліперт Аве. Буде вибір нового уряду. Неявившийся член заплатить кару $1.00, а урядник $1.50. — П. Пошивак, предс.; Д. Макара, секр.

ГАМТРАМК, МІШ. Тов. „Згода", від. 20, повідомляє, що річний мітінг відбудеться о 1-шій годині пополудни в неділю, 18. грудня, в гали „Української Хати", 2240 Ґрейлінґ Аве. На порядку нарад річний звіт, його одобреннє, вибір нового уряду та инші справи. Неявившийся член заплатить 50 цнт. кари, а урядник $1.00. — Г. Герман, предс.; Н. Крук, секр.

ГАМТРАМК, МІШ. Тов. ім. М. Січинського, від. 146, повідомляє всіх своїх членів, що річні збори відбудуться дня 18. грудня, о 3-тій годині пополудни, в Укр. Роб. Домі під ч. 2376 Ґрейлінґ стр. Кождий член повинен явитися на ті збори, бо будеться вибирати новий уряд. Довгуючі члени повинні виповнити свої довги, бо в противнім разі будуть суспендовані. Будеться роздавати календарі на рік 1922, тож кождий член повинен принести 30 цнт., бо в противнім разі календаря не дістане. Неявившийся член заплатить $1.00 кари, а урядник $2.00. Проситься всіх тих, котрі ще не стоять в запомогових товариствах ані в організації, щоб прийшли на висше згадані збори і вписалися до нашого товариства і заразом до найбільшої і найбогатшої української організації тут в Америці, се є до У. Н. Союза.— І. Бабій, предс.; Т. Михальчук, секр.

ПЕОРІЯ, ІЛЛ. Тов. „Українських Робітників", від. 190, повідомляє, що річний мітінг відбудеться о 7-мій годині вечером в суботу, 17. грудня, в помешканю Луки Пайончковського. На порядку нарад вибір нового уряду. Неявившийся член заплатить кару 50 цнт., а урядник $1.00. — В. Бігун, пр.; А. Кущ, секр.

ІСТ ГАМОНД, ІНД. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 107, повідомляє, що річний мітінг відбудеться в неділю, 18. грудня, о годині 2-гій пополудни, в гали Сема Монда, 1126 Коломбія Аве. Проситься всіх членів, аби прийшли на означену годину. Довгуючі члени мають вирівнати свої залеглости. Неявившийся член заплатить кару 50 цнт., а урядник $1.00. — Д. Міщишин, предс.; Н. Гіба, секр.

ҐЕРИ, ІНД. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 100, повідомляє, що річний мітінг відбудеться о 2-гій годині пополудни в неділю, 18. грудня, в гали Нейборгуд Гавз під ч. 1700 Адамс стр. На порядку нарад звіт уряду, дискусія над діловодством, полагодженнє недокінчених справ і вибір уряду. Неявившийся член заплатить кару 50 цнт., а урядник $1.00. — В. Андрусяк, предс.; А. Цебак, секр.

МУСКІҐОН ГАЙТС, МІШ. Товариство „Просвіта", від. 131, повідомляє, що річний мітінг відбудеться о 1-шій годині пополудни в неділю, 18. грудня, в домі Д. Дрозда під ч. 1401 Лемюел стр. Проситься всіх членів прийти на той мітінг, бо буде вибір нового уряду і инші важні справи, котрі мусять бути полагоджені. — І. Худин, предс.; К. Дрозд, секр.

БЕНТЛЕЙВІЛ, ПА. Бр. св. Михаїла, від. 109, повідомляє всіх своїх членів, що річний мітінг відбудеться в неділю, 18. грудня, о годині 1-шій пополудни, в гали юнїцькій. Кождий член має явитися на той мітінг, бо буде вибір нових урядників і звіт з цілого року. Неприсутний член заплатить кару $1.00, а урядник $2.00. — Д. Щепко, заст. предс.; І. Фаринник, секр.

НЮ КЕНСІНҐТОН, ПА. Уряд бр. св. Михаїла, від. 296, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінг відбудеться в неділю, 18. грудня, о 2-гій годині пополудни. На тім мітінгу буде звіт старих урядників і вибір нового уряду. Всі члени мають явитися на означений час. — М. Гарачмак, предс.; Г. Волошинович, секр.

МЕКЕДУ, ПА. Бр. Сошествія св. Духа, від. 7, повідомляє, що звичайний мітінг відбудеться о 7-мій годині вечером в суботу, 17. грудня, в гали церковній. Всі члени мають прибути на той мітінг і розібрати календарі. — І. Котут, предс.; П. Пухир, секр.

СМОК РОН, ПА. Бр. св. Георгія, від. 135, подає до відома своїм місцевим і позамісцевим членам, що річний мітінг відбудеться в неділю, 18. грудня, о годині 2-гій пополудни. Проситься всіх членів на той мітінг прибути і вирівнати свій довг. Котрий член не явиться, заплатить кару 50 цнт., а урядник $1.00. Довгуючі члени як незаплатять своїх довгів, будуть суспендовані. — Ф. Фенчишин, предс.; А. Клим, секр.

ФОРД СІТИ, ПА. Тов. „Запорожська Січ", від. 63, подає до відома, що річний мітінг відбудеться о 2-гій годині пополудни в неділю, 18. грудня, в гали тов. „Зап. Січ" під ч. 600 ул. 6 і 6 Аве. Проситься всіх членів прибути на той мітінг, бо будуть важні справи до полагодження. Старий уряд здасть звіт з цілого року, а потім буде вибір нового уряду. Довгуючі члени повинні вирівнати свої довги. Звертається увагу всім місцевим і позамісцевим членам, котрі не будуть могли бути на річнім мітінгу, щоби прислали на час свої залеглости, аби опісля не було нарікання, як то звичайно буває. Неявившийся член заплатить кару 50 цнт., а урядник $1.00. — Д. Буряк, предс.; О. Мищишин, секр.

САВТ БЕТЛЕГЕМ, ПА. Бр. св. Димитрія, від. 288, повідомляє, що річний мітінг відбудеться о 1-шій годині пополудни в неділю, 18. грудня, в гали українській під ч. 325 Карбон стр. Буде вибір нового уряду. Неявившийся член заплатить кару $1.00, а урядник $2.00. — М. Верета, предс.; О. Пеpir, секр.

ВІЛКСБЕРИ, ПА. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 223, повідомляє, що річний мітінг відбудеться о 3-тій годині пополудни в неділю, 18. грудня, в гали церковній під ч. 635 Н. Рівер стр. На порядку нарад буде звіт з цілого року і вибір нового уряду. Неявившийся член заплатить кару 50 цнт., а урядник $1.00. — І. Винник, предс.; Г. Гулька, секр.

ЕКСПОРТ, ПА. Бр. св. Василія, від. 101, повідомляє, що річний мітінг відбудеться о 2-гій годині пополудни в неділю, 18. грудня, в помешканню Івана Бразинця. Маємо до полагодження важні справи, тож кождий член мусить явитися. Неявившийся член заплатить кару 50 цнт., а урядник $1.00. — А. Криванич, предс.; І. Бразинець, секр.

СКРЕНТОН, ПА. Тов. „Вільна Україна", від. 176, повідомляє, що річний мітінг відбудеться зараз по богослуженню в неділю, 18. грудня, в гали церковній при Семій ул. На сім мітінгу присутність всіх членів є конечна, бо буде вибір нового уряду. — С. Москалик, предс.; Р. Рубльовський, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. Тов. ім. Івана Франка, від. 83, повідомляє, що річний мітінг відбудеться о 1-шій годині пополудни в неділю, 18. грудня, в гали Укр. Ам. Горожан під ч. 822 Френклін стр. Проситься членів, аби всі явилися, бо буде вибір нового уряду і цілорічний звіт. Неявившийся член заплатить кару $1.00, а урядник $2.00. — С. Бабяк, предс.; С. Чорномаз, секр.

ВЕН ВУРІҐС, ПА. Тов. ім. Т. Шевченка, від 240, повідомляє, що річний мітінг відбудеться о 1-шій годині пополудни в неділю 18. грудня, в гали Хухри. Котрий член не явиться на той мітінг, заплатить 50 цнт. кари. — М. Звірик, предс.; І. Хухра, секр.

СТЕМФОРД, КОНН. Бр. св. Михаїла, від. 350, повідомляє, що річний мітінг відбудеться о 2-гій годині пополудни в неділю, 18. грудня, в гали Редмен під ч. 46 Вілов стр. На порядку нарад річний звіт урядників і вибір нового уряду. Неявившийся член заплатить кару 50 цнт., а урядник $1.00. — І. Кресан, предс.; И. Тирчик, секр.

СИРАКЮЗ, Н. И. Тов. „Українська Січ", від. 282, повідомляє, що річний мітінг відбудеться о 2-гій годині пополудни в неділю, 18. грудня, в гали Укр. Нар. Дому під ч. 409 Н. Геддес стр. Буде вибір нових урядників і инші справи. Неявившийся член заплатить кару 50 цнт., а урядник $1.00. — Н. Трач, предс.; І. Каменюк, секр.

АЛТУНА, ПА. Бр. Непор. Зачаття Пресв. Діви Марії, від. 145, повідомляє, що річний мітінг відбудеться в неділю, 18. грудня, в гали церковній під ч. 2023—20 Аве. Будеться приймати нових членів. Браття Українці! Вступайте в члени У. Н. Союза, бо то є найліпша для нас організація. Не вступайте до жидівських організацій, але до своєї, котра вас щиро і совісно обслужить. На тім мітінгу буде вибір нового уряду. Неявившийся член заплатить кару 50 цнт., а урядник $1.00. — П. Патроник, предс.; Г. Сеньків, кас.; І. Олексин, секр.

ІСТОН, ПА. Тов. ім. Богдана Хмельницького, від. 137, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінг відбудеться в неділю, 18. грудня, в гали читальняній під ч. 721 ул. 14, о год. 1-шій попол. Проситься товаришів явитись на означений час, бо буде касовий звіт контрольорів і вибір нового уряду. Неявившийся член заплатить $1.00 кари, а урядник $2.00. — М. Колодруб, предс.; М. Драпінський, секр.

ПЛЕЙНС, ПА. Бр. св. Андрея, від. 48, повідомляє своїх членів, що річний мітінг відбудеться в неділю, 18. грудня, в гали церковній, зараз по Службі Божій. Проситься всіх членів, аби прибули на той мітінг, бо буде вибиратися новий уряд. Довгуючі члени мають вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Будеться приймати нових членів до братства без вступного, а до У. Н. Союза після статута. Котрий член не явиться на той мітінг, заплатить кару 50 цнт., а урядник $1.00. — Д. Цепляй, предс.; А. Дідич, кас.; Т. Катулька, секр.

ДЕРИ, ПА. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 113, повідомляє, що річний мітінг відбудеться о 5-тій годині вечером в неділю, 18. грудня, в домі В. Годлака під ч. 428 2-га Аве. На порядку нарад є дуже важна справа до полагодження. Неявившийся член заплатить кару 50 цнт., а урядник $1.00. — Н. Куртак, предс.; П. Шафран, секр.

ВАНДЕРҐРІФТ, ПА. Бр. св. Петра і Павла, від. 110, повідомляє, що річний мітінг відбудеться о 2-гій годині пополудни в неділю, 18. грудня, в гали звичайній, Норт Вандерґріфт, Па. На порядку нарад цілорічний звіт і вибір нового уряду. Будеться приймати нових членів до братства і до У. Н. Союза. Неявившийся член заплатить кару $1.00, а урядник $2.00. — И. Чайковський, предс.; О. Курочка, секр.

ВУДЛОН, ПА. Бр. св. Николая, від. 128, повідомляє, що річний мітінг відбудеться о годині 1.30 пополудни в неділю, 18. грудня, в гали Читальні при ул. Джеферсон і 4. Аве. На порядку нарад є ріжні братські справи. Неявившийся член заплатить кару 50 цнт., а урядник $1.00. — І. Вайда, секр.

БРІДЖПОРТ, ПА. Бр. св. Михаїла, від. 15, повідомляє, що річний мітінг відбудеться о 2-гій годині пополудни в неділю, 18. грудня, в домі П. Гадзінського під ч. 110 Фронт стр. На порядку нарад є важні справи до полагодження, вибір нового уряду і приниманнє нових членів. Неявившийся член заплатить кару 50 цнт., а урядник $1.00. — М. Козак, предс.; І. Довгань, секр.

ТЕЙЛОР, ПА. Бр. св. Николая, від. 114, повідомляє, що річний мітінг відбудеться о 2-гій годині пополудни в неділю, 18. грудня, в гали Мих. Новосельчака під ч. 401 Форт і Овк ул. На порядку нарад буде дуже важна справа, як також вибір нових урядників. Неявившийся член заплатить кару $1.00, а урядник $2.00. — М. Федорів, предс.; Т. Сенчук, секр.

ПАЛМЕРТОН, ПА. Бр. св. Николая, від. 369, повідомляє, що річний мітінг відбудеться о 1-шій годині пополудни в неділю, 18. грудня, в гали церковній при Делавар Аве. На порядку нарад буде звіт старого уряду і вибір нових урядників. Неявившийся член заплатить кару 50 цнт., а урядник $1.00. — Деркач, предс.; Куба, секр.

ІРІ, ПА. Бр. св. Петра і Павла, від. 40, повідомляє своїх членів, що річний мітінг відбудеться в неділю, 18. грудня, о 3-тій годині пополудни, в гали Ф. Салайчика під ч. 908 Гесс ул. Проситься членів явитися як оден, бо члени добре знають, що наш відділ не має платного післанця, щоби ходив і скликав на мітінг. Я думаю, що кождий знає напамять, що 3-та неділя і 3-та година пополудни, отже зійдіться на добре вам знаний час, бо буде звіт старого уряду і вибір нового. Котрий член або урядник не явиться, поступиться з ним після статута. — Н. Гаврилів, секр.

ЙОНКЕРС, Н. И. Тов. „Подільська Січ", від. 8, повідомляє всіх своїх членів, що річний мітінг відбудеться в неділю, 18. грудня, точно о годині 5-тій пополудни. Проситься, аби всі члени прибули, бо урядники будуть здавати звіт зі свого діловодства, а потім буде вибір нового уряду. Проситься тих членів, що довгують, аби вирівнали свої вкладки. Просимо тих Українців, що не належать до У. Н. Союза, щоби тепер приступили до нашої організації. Нових членів приймаємо до товариства без вступного, а до У. Н. Союза після статута. Кождий Українець повинен знати, що нігде не може таньше забезпечися як в У. Н. Союзі, бо як бачимо, то неоден наш товариш Українець покине свою орагнізацію, а пійде до другої, до чужої, і заплатить на рік кілька долярів більше. Він тішиться тим, що той, хто його втягнув до чужої організації або асекурації, купив йому склянку пива. Тож не будьте дітьми та не лакомтеся на кенди і т. п. Знаєте, що добрий газда не витягне зні́д свого плота підпори та не підставить її під чужий пліт. Другі народи тримаються купи, а зате мають славу і силу, і другі люди мають їх за люди; а декотрі наші Українці то так чіпаються до чужих організацій або до асекурацій, як ті бойси чіпають бляшанки до автомобіля, коли жидівські новоженці їдуть до шлюбу. Тож ганьба тим, що встидаються свого, а тішаться чужим! — С. Пилипишин, секр.

АНСОНІЯ, КОНН. Тов. ім. А. Бончевського, від. 10, повідомляє, що річний мітінг відбудеться о 1-шій годині пополудни в неділю, 18. грудня, в гали церковній. На порядку нарад вибір урядників на наступаючий рік, а головно вибір секретаря. Неявившийся член заплатить кару 25 цнт., а урядник 50 цнт. — А. Зеновик, предс.; М. Мельник, секр.

ГЕРКІМЕР, Н. И. Тов. „Запорожська Січ", від. 192, повідомляє, що річний мітінг відбудеться о 3-тій годині пополудни в неділю, 18. грудня, в гали церковній при Мур Аве. Буде вибір нового уряду. Неявившийся член заплатить кару $1.00, а урядник $2.00. — А. Вацик, предс.; П. Федорко, секр.

СПРІНҐ ВАЛЕЙ, Н. И. Отсим подається до відома місцевим і позамісцевим членам тов. „Просвіта", що річний мітінг відбудеться в неділю, 18. грудня, в гали Народного Дому тов. „Просвіта", точно о годині 2-гій пополудни. Мітінг перенесено з суботи на неділю длятого, що в суботу є замало часу, а маємо дуже важні справи до полагодження. Буде вибір нового уряду і т. д. Кождий член і членкця обовязані прибути на той мітінг, бо неприсутні заплатять кару $1.00, а урядник $2.00. Тож прибудьте з добрими думками, щоби відбути мітінг як слід. Довжники мають вирівнати всі свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. — К. Роговський, секр.

ГЕСТІНҐС ОН ГУДСОН, Н. И. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 6, повідомляє, що річний мітінг відбудеться о 2-гій годині пополудни в неділю, 18. грудня, в Товариськім Домі під ч. 410 Варбуртон Аве. Буде вибір нового уряду. Довгуючі члени мусять вирівнати свої довги. Неявившийся член заплатить кару 50 цнт., а урядник $1.00. — М. Федов, предс.; І. Пендерецький, секр.

РАРІТАН, Н. ДЖ. Уряд бр. св. Михаїла, від. 332, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінг відбудеться в гали затреко точно о годині 2-гій пополудни в неділю, 18. грудня. На той мітінг повинні явитися всі члени, таксамо і урядники, під загрозою приписаної статутом кари. Довжники мають вирівнати всі свої залеглости. — І. Брігіда, предс.; Е. Баліцький, секр.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ. Бр. св. Николая, від. 104, повідомляє, що річний мітінг відбудеться о 3-тій годині пополудни в неділю, 18. грудня, в гали Івана Вавєрчака під ч. 782 Стейт стр. Буде вибір нового уряду. Неявившийся член не буде мати голосу 6 місяців і не буде належати до запомоги хорих. — М. Вітів, предс.; В. Стецко, секр.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ